

ADAM BOROWSKI
– JAKIE PIŚ, TAKI BOHATERJAN KOMASA
KRĘCI MNIE SPLENDORYZMZABICI
NA KOMISARIACIE„BURY”
ZBRODNIĘ NA PODLASIU

KRÓTKA PAMIĘĆ TRUMPA

ISSN: 1509-3115 Indeks: 353299

9 771509 311607

TEATR CAPITOL

GENEROWANE SPOJRZENIA

SZCZEGÓŁY
www.teatrcapitol.pl

KINO NIEME

muzyka na żywo

SZTUCZNA INTELIGENCJA

WSTĘP WOLNY

*DARMOWE WEJŚCIÓWKI DO ODBIORU W KASIE TEATRU CAPITOL OD 19 STYCZNIA. LICZBA MIEJSC OGRANICZONA.

muzyka
sztuka wideo
koncerty audiowizualne

SAUNA FESTIVAL

Warszawa

6-8.02.2026

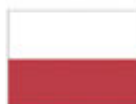
SAUNAPLATFORM

Myriam Rey   Eivind Vullum   Nour Sokhon AV
Rabih Beaini
biøs & Laura Adel AV   Flora Yin Wong
Jerzy Mączyński   Bridget Ferrill
Hubert Zemler + Bartosz Szablowski   Carme Lopez   ssscreep
Poly Chain
Katarzyna Dębska   localhost.TV AV
Hanna Abrahamsson

ul. Marszałkowska 115
Warszawa
wejście od strony Sceny Mniejszej Teatru Capitol

Wstęp wolny
Rezerwacja bezpłatnych wejściówek
przez kod QR lub stronę festiwalu:
www.saunaplatform.com

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

Patroni Medialni

Partnerzy Teatru

TEATR CAPITOL, ul. Marszałkowska 115, 00-102 Warszawa, tel. 22 620 21 42, www.teatrcapitol.pl

Trzeba się zmierzyć z prawicą

Jerzy Domański
MÓJ PRZEGLĄD

„Ta zbrodnia ma znamiona ludobójstwa”, powiedział Włodzimierz Czarzasty w Zaleszanych w czasie uroczystości upamiętniających 80. rocznicę pacyfikacji mieszkańców pięciu podlaskich wsi. Zimą 1946 r. zamordowano tam według IPN 79, a według społecznego komitetu rodzin 82 osoby. Sprawcami mordów były oddziały Romualda Rajsa „Burego”. Marszałek Sejmu przypomniał, że były próby zamazywania tej prawdy przez niektóre środowiska.

To jest stała praktyka prawicy, która traktuje politykę historyczną jako ważne narzędzie ogłupiania młodych pokoleń. „Bury”, „Ogień”, „Łupaszka” to ich bohaterowie. Gdy mówią o historii, to zawsze kłamia. Były premier Mateusz Morawiecki, składając wieniec na grobowcu członków Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych, uczcił morderców i współpracowników gestapo.

Z rąk „wykłętych” zginęły po wojnie 5143 osoby. Brutalnie zamordowano 187 dzieci w wieku do 14 lat. Te ofiary mają imiona i nazwiska. Niestety, nie mają nawet skromnych tabliczek na murze, ani kamieni na polu czy w lesie, gdzie dopadli ich mordercy. IPN nieustannie, a PiS okazynie czczą bandytów mających na sumieniu wiele cywilnych ofiar. Aktywni są spadkobiercy szmalcowników. Ta haniebnie zapisana w polskiej historii i wcale nie mała grupa ludzi nie została po wojnie rozliczona. To zło, które czynili, nie skończyło się przecież na nich. Mieli rodziny, żyli w środowiskach wychowywanych w pogardzie

do innych. Zagrabione dobra ofiar do dziś są mroczną tajemnicą niejednej rodziny. A co z mordercami chłopów, którzy orali ziemię otrzymaną z reformy rolnej? Reformy, za którą w czasie wojny opowiadały się praktycznie wszystkie ważniejsze środowiska polityczne. I mordercami nauczycieli, którzy analfabetów uczyli pisać i czytać?

Głosiciele bredni stawiających tych, którzy mordowali, a nie tych, którzy odbudowywali zrujnowany kraj, w dużej części nie są głupkami. Robią to, bo są cynikami i kunktatorami. Potrzebują swoich bohaterów. A że nie mają takich, za którymi warto by pójść, to na sztandary wciągają szubrawców. Licząc na to, że jeśli kłamstwa powtórzy się milion razy, to znaczne grupy ludzi w nie uwierzą. A jak zobaczą jeszcze pomniki, nowe muzea, nazwy placów i ulic, to bardzo trudno będzie im odróżnić, co jest prawdą, a co tgarstwem.

Dysponująca wieloma medialnymi armatami prawica ma tu przewagę, bo środowiska lewicowe mają zbyt skromne możliwości, by zrównoważyć narrację IPN, prezydenta Nawrockiego i polityków prawicy. Czy to się może zmienić? Tak, gdy po stronie prawdy staną potomkowie pomordowanych i potomkowie budowniczych Polski Ludowej. Mają przecież środki na konfrontację z prawicą i pokazanie, jak wtedy było. Prawda sama się nie obroni.

Nasza Fundacja (Oratio Recta) ma potencjał do dużo szerszej działalności. Potrzebujemy jednak sojuszników i środków.

BAKOWSKI

W NUMERZE

KRAJ

- 8 Krótka pamięć Trumpa**
Polskie ofiary konfliktów USA
- 12 Można żyć z polityki**
Adam Borowski – nowy bohater PiS
- 14 Geografii nie zmienimy.**
Albo jakoś się dogadamy z Rosją,
albo będziemy wzajemnie się niszczyć
– rozmowa z dr. Jarosławem Suchopełsem
- 20 Dlaczego policjanci krzywdzą tych,
których powinni chronić?**
Śmiertelne interwencje
- 24 Albo patriotyzm, albo zyski**
Polskie firmy idą w świat

OPINIE

- 28 Wiesław Żótkowski**
Długi rządzą polityką

ZAGRANICA

- 30 W poszukiwaniu nowych biegunów**
Premier Kanady kontra prezydent USA
- 34 Hartuje nas zima**
Terror nowe polityki imigracyjnej USA
- 38 Od pochodni do podium**
Zimowe igrzyska Mediolan-Cortina 2026
- 41 Coraz mniej Moskwy**
Korespondencja z Rygi

HISTORIA

- 44 Niewinni jak „Bury”**
Terror „wykłych” na Podlasiu
- 47 Negocjacje z Rosją**
Wspomnienia Jerzego Sułki

KULTURA

- 48 Między przypadkiem a przeznaczeniem**
– rozmowa z Janem Komasą
- 52 Culturalia**
- 66 Bohaterowie współczesnej melancholii**
– malarstwo Miriam Pawłęgi

SPORT

- 54 Trubin bohaterem Lizbony**
Jak Liga Mistrzów kończyła grupową fazę
rozgrywek

OBSERWACJE

- 56 W tej robocie nie możesz być zimną rybą**
Przypadki ratownika medycznego
- 60 Paryż bez kawiarni nie istnieje**
Bistro zagrożone

FELIETONY I KOMENTARZE

- 3 Jerzy Domański**
Trzeba się zmierzyć z prawicą
- 19 Jan Widacki**
Problem z Madagaskarem
- 27 Andrzej Romanowski**
Z samych prawaków zguba Polaków
- 33 Roman Kurkiewicz**
Suwerenność i pochwała policyjnych
mordów
- 53 Tomasz Jastrun**
Bezsilność
- 59 Wojciech Kuczok**
Stany Zrozupełnione Ameryki

20

KRAJ

DLACZEGO POLICJANCI KRZYWDZĄ TYCH, KTÓRYCH POWINNI CHRONIĆ?

Śmiertelne interwencje

38

ZAGRANICA

OD POCHODNI DO PODIUM

Zimowe igrzyska Mediolan-Cortina 2026

PARYŻ BEZ KAWIARNI NIE ISTNIEJE

Bistro zagrożone

Projekt okładki: Iza Mierzejewska

FOT. JAN BIELECKI/EAST NEWS

✉ Zima z białą łaską

Dawno nikt nie otworzył mi tak szeroko oczu, jak pan Tomasz Matczak tekstem „Zima z białą łaską”. Niewidomy autor opisuje problemy, jakie ma w pokonywaniu codziennej drogi do pracy w czasie zimy. Kiedy my – widzcy – zachwycamy się białym puchem przykrywającym wszystkie brudy, on czasami walczy o życie, bo nie wie, czy jest jeszcze na chodniku, czy już na jezdni. Dramatyczne są jego słowa: „Gdyby nie ta zima, (...) byłoby łatwo, czyli gdzie chodnik poniesie, ale nie było chodnika. Nie było też trawnika ani nic innego, jak łaską sięgnąć”. Dobrze byłoby, gdyby ten tekst dotarł do osób odpowiedzialnych na wszystkich szczeblach za odśnieżanie. Ale także nas wszystkich powinien on uwrażliwić na to, że w czasie zimy z opadami śniegu i ślizgawicą powinniśmy być bardziej uważni na osoby, które znajdują się obok nas na ulicy. Nie tylko niewidome, również starsze, poruszające się z kłopotami. Czasem nasza ręka może być im bardzo potrzebna.

Joanna Książak

✉ Poczta Polska jak krecik

Tyle narzekamy na Poczta Polską. A przecież ta instytucja potrafi bić rekordy. Oto list priorytetowy wysłany z warszawskich Kabat 19 grudnia ub.r. dotarł na ulicę Gzégźółki w Warszawie 19 stycznia br. W ciągu 31 dni przebył odległość 3,6 km, co daje prędkość 4,8 m/godz. Mniej więcej tyle czasu na wykopanie korytarza potrzebowalby sympatyczny krecik.

Izabela Niewiadomska

✉ ZUS to nie MOPS

W nawiązaniu do informacji dotyczącej 13. i 14. emerytury chcę bardzo nieśmiało przypomnieć zacnej Redakcji, że ZUS to nie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), a emerytura to nie świadczenie socjalne zależne od dochodu przypadającego na daną osobę. Emerytura to świadczenie, które jest zależne od aktywności zawodowej każdego z nas, czyli przyszłego emeryta. Niestety, od początku XXI w. wśród naszych polityków nasiliła się tendencja, aby emeryturę zmienić w „świadczenie socjalne” zależne od aktualnych potrzeb danej partii. Rozpoczął to pan Tusk, wprowadzając (nie pamiętam roku) waloryzację kwotową równą dla wszystkich emerytów. Nie zapomnę do końca mojego życia, jak krzyczał z trybuny sejmowej, że wreszcie teraz będzie sprawiedliwie!

Czytając informację na temat 13. i 14. emerytur, można oczekiwać, że wkrótce będą zamieszczane w mediach listy hańby, a w nich nazwiska i zdjęcia emerytów, którzy mimo swoich „wysokich emerytur” śmia pobierać trzynastki i czternastki.

Przedmiotem szczególnej troski mediów są oczywiście ci biedni emeryci, którzy dostają np. 2 gr miesięcznie z ZUS. Ci, którzy zapracowali na godziwe emerytury, milczą. Ze strachu. Bo gdyby ośmielili się powiedzieć, że emerytura pozwala im na godne życie, zostaliby zmasakrowani. Jako: ubecy, komuchy, złodzieje, oszuści, onuce, agenci Putina itp.

Byłabym bardzo wdzięczna, gdyby Szanowna Redakcja zechciała od czasu do czasu przyjrzeć się bliżej nie tylko emerytom „najniżej uposażonym”, ale również tym emerytom, którzy mają to nieszczęście, że są „wyżej uposażeni”. Może to uświadomi przyszłym emerytom, że wysokość ich przyszłej emerytury zależy przede wszystkim od nich samych.

Elżbieta Szymkowiak

ZDJĘCIE TYGODNIA

Podczas spotkania z mieszkańcami Minneapolis 55-letni Anthony J. Kazmierczak zaatakował demokratyczną kongresmenkę Ilhan Omar.

Dominik Tarczyński do tej pory nie skomentował tego incydentu w mediach społecznościowych.
Minneapolis, 27 stycznia 2025 r.

Produkt krajowy brutto w 2025 r. zwiększył się o **3,6%**. Odnotowano także wzrost inwestycji o **4,2%** (w 2024 r. spadły o 0,9%) (GUS).

W podlaskich Zaleszanych upamiętniono 80. rocznicę pacyfikacji kilku wsi przez oddziały Romualda Rajsa „Burego”. Zginęły 82 osoby. „Ta zbrodnia ma znamiona ludobójstwa”, powiedział w czasie uroczystości marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty.

Zaczęły obowiązywać przepisy zaostrzające kary wobec kierowców, którzy mimo zakazu wsiadają za kółko. Grozi im teraz dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów. Zaostrzono też przepisy dotyczące konfiskaty samochodów pijanym kierowcom. W przypadku gdy kierujący ma ponad 1,5 promila, konfiskata jest obligatoryjna.

Jakie podatki wpływają do kasy państwa? **Z PIT i konsumenckiego VAT ok. 390 mld zł rocznie, a z CIT od zysków firm ok. 60 mld zł.** Gdy dolożyć do tego składki ZUS i zdrowotne, pracownicy i konsumenci zasilają sektor publiczny kwotą 996 mld zł. Przy ok. 60 mld zł z podatku od zysków firm („Nie”).

Według badaczy Science Feedback najwyższa częstotliwość występowania dezinformacji jest na TikToku. Niemal 20% treści przekazywanych użytkownikom zawierało informacje fałszywe lub wprowadzające w błąd. Na Facebooku było ich 13%, a na X (Twitter) 11%. Najlepiej wypadł LinkedIn (2%).

Już 130 Polaków deportowano z USA. Szacuje się, że nielegalnie przebywa tam 100 tys. Polaków, którzy boją się odesłania do kraju. Wielu

z nich, a zwłaszcza górale, głosowało na Trumpa.

Agata Turkot została laureatką **Nagrody im. Zbyszka Cybulskiego** za wybitną kreację w filmie Wojciecha Smarzowskiego „Dom dobry”.

Prezes jak z horroru, czyli Radosław Piesiewicz, który przyspawał się do PKOl, na kilka dni przed igrzyskami olimpijskimi wszczął wojnę z Adamem Małym i Polskim Związkiem Narciarskim. PKOl pozmieniał zawodników, którzy mają startować we Włoszech. Piesiewicz po chamsku zaatakował Małyszka.

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 370 schroniskach dla zwierząt nieprawidłowości stwierdzono w 40.

Najstarsze samochody osobowe są w Grecji. Ich średni wiek to 17,8 lat, a później jest Polska (15,2), Niemcy (10,8), Dania (9,8) i Luksemburg (8,2).

Z 71 tys. firm taksówkowych, które działały w Polsce w 2019 r., w wyniku upadłości, dziś funkcjonuje 49 tys. 43% z nich uważa, że sytuacja finansowa tej branży jest słaba, a 25% że bardzo zła. Kontrole w stolicy w grudniu ujawniły, że co trzeci kierowca na aplikację łamał prawo („Rzeczpospolita”).

51 350 zł, najwyższą emeryturę w Polsce, pobiera w woj. śląskim mężczyzna, który przeszedł na emeryturę w wieku 86 lat, po 67 latach placenia składek.

Najdłuższe, bo 47-metrowe tramwaje, które mogą pomieścić do 300 pasażerów, będą jeździły po Gdańsku. Za 20 sztuk miasto zapłaci 500 mln zł.

PRZEBŁYSKI

Nie wiedzieli, że są w zakonie

Kolumbijczyk Mateo opowiedział redakcji OKO.press, jak załatwił sobie pracę w Polsce. Choć zezwolenia nie miał, pracował jako członek nowo powstałego Zakonu Najświętszej Maryi Panny. Czyli brat zakonnik. Skierowany do pracy w ramach „posługi duchownej”. Braci zakonnych było wielu, a ich posługa polegała na robocie w budowlance czy w sortowniach. Po co ten cyrk? Oszczędność na podatkach i ZUS. A kto to wymyślił? Dojna zmiana w akcji. Maciej Lisowski, społeczny asystent wiceministra rolnictwa Lecha Kołakowskiego (PiS), prezes zarządu agencji So Job. Kołakowski załatwił wizy tym, których zatrudniła agencja Lisowskiego. Czyli braciom zapisanym do zakonu.

Węgiel na ratunek

Taki mamy rok, że zima znowu jest zimą. Po paru ciepłych latach szybko rosła popularność grup wojujących z węglem. Na sztandarach mieli (i mają) zamykanie kopalni. Bo mamy przecież wiatraki, fotowoltaikę i pompy ciepła.

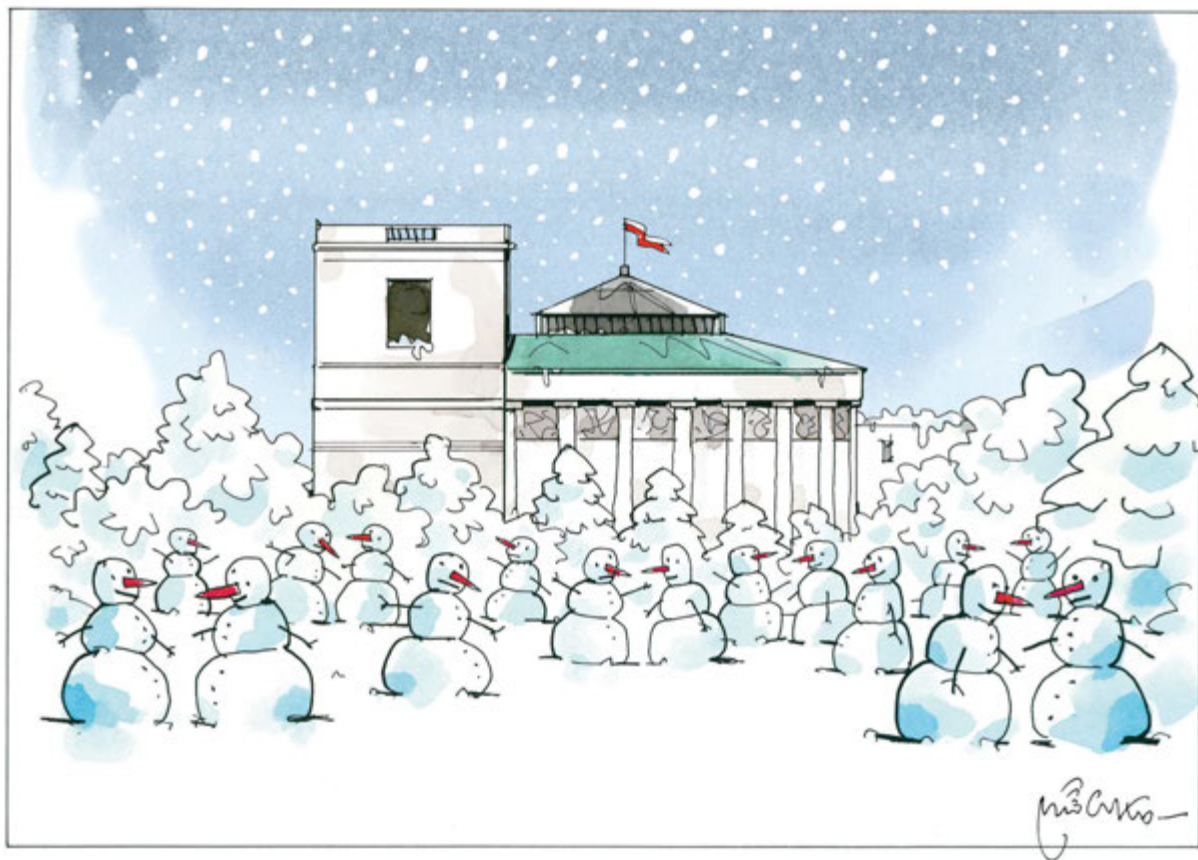
Mamy, mamy. Ale wystarczyło kilka tygodni z minusowymi temperaturami i gdyby nie węgiel, byłaby tragedia. 19 stycznia zmierzono największe w historii zapotrzebowanie krajowego systemu na moc. Jak sobie poradziliśmy? 59,9% energii wyprodukowano z węgla (!). Elektrownie wiatrowe i fotowoltaika dołożyły 21,2%, a gaz 13,9%. Mocno lansowany jest gaz. Lobbyści amerykańscy są tu bardzo aktywni. Niestety, gazu nie mamy. Mamy węgiel. Wróćmy więc do propozycji prof. Adama Gierka opisywanych na tych łamach. Będzie ciepło. I ekologicznie.

Agnieszka Glapiak, zegarek i wiele miejsc pracy

Kolejny dowód na mizerny poziom kadr PiS to Agnieszka Glapiak. Od lipca zastępuje „talibę PiS” (Macieja Świrskiego) i jest przewodniczącą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Przewodniczącą kuriozalną, bo z zarzutami prokuratury.

Glapiak pracowała wcześniej u ministra Błaszczaka w MON. Ministerstwo, goszcząc delegacje zagraniczne, wręczało prezenty, m.in. zegarki. I tak się porobiło, że zegarek marki Longines La Grande Classique nie trafił do Koreańczyków, ale do Glapiak. Polityczka zaprzecza, ale prokurator wie swoje. Nie jest to zresztą jej jedyny problem. Za rządów PiS zasiadała w radach nadzorczych spółek skarbu państwa i była dyrektorem w Akademii Sztuki Wojennej. Miała z tego drugą pensję. W KRRiT przepisy nie pozwalają na dodatkowe zarobki. Co więc zrobiła Glapiak? Zmieniła zasady dotyczące swojego stanowiska. I znowu może kosić kasę z paru źródeł. Ach, to PiS i jego zasady.

PYTANIE TYGODNIA | Dlaczego ludzie wciąż tak chętnie oglądają seriale z czasów PRL?

DR IWONA MOROZOW,
kulturoznawczyni, filmoznawczyni,
Uniwersytet SWPS

Dla starszego pokolenia to elementy popkultury młodości, uruchamiające nostalgię i potrzebę powrotu do przeszłości. Te same seriale oglądane po latach często zyskują nowe znaczenia i pozwalają zobaczyć, jak zmieniliśmy się my sami oraz jak zmieniła się rzeczywistość. Dla młodszych widzów ważna bywa kultowość tytułów i moda na retromanię, która czyni dawne czasy fascynującymi. Istotna jest też perspektywa nadawców, ponieważ seriale z PRL mają sprawdzoną publiczność, dlatego wracają na antenę jako bezpieczne i atrakcyjne treści.

JACEK SNOPIEKIEWICZ,
wykładowca, PWSFTiT w Łodzi

Starsi z sentymentu do dawnych czasów i młodości. Młodszy są zaciekawieni PRL, o której nic nie wiedzą. Przecież „Czterdziestolatek” pokazywał podstępnie absurdalność tego okresu. Wynika to też z monopolu TVP, bo nie było innych stacji

i każdy oglądał telewizję publiczną. Tak się tworzył poniewierany dziś kapitał społeczny. Ważne były budżety, często bez dna. Bez kasy trudno o jakość w telewizji, nie mówiąc o reżyserach. Andrzej Konic, Jerzy Gruza, Janusz Morgenstern, Jerzy Antczak – to były lokomotywy, którym paliwa dorzucali scenarzyści najwyższej klasy, jak Jerzy Janicki czy Andrzej Mularczyk. Decyzje programowe też podejmowali zawodowcy. Nie pamiętam przekrętów decyzyjnych z tamtych czasów w rodzaju „kto i za ile”. Dzięki temu mamy bezbłędną „Stawkę większą niż życie” czy arcydzieło serialowe „Kariera Nikodema Dyzmy”, teraz coraz bardziej aktualne.

DR MAŁGORZATA SMOLEŃ,
filmoznawczyni, Uniwersytet Jagielloński

Wiele zależy od pokolenia. Dla roczników 40. i 50. to nostalgiczny powrót do „własnego” świata. Działa też reguła treści znanych: chętniej wybieramy to, co znamy i co nie stawia oporu

w odbiorze. Pokolenia lat 70. i 80. pamiętają te tytuły z ramówki, a dziś oglądają je także, by pokazać dzieciom realia sprzed transformacji. Istotna jest też jakość i rzemiosło: tempo, dialog i typy komediowe („Czterdziestolatek”, „Alternatywy 4”, „Zmiennicy”) oraz gatunkowa przygoda z czytelnymi regułami („07 zgłoś się”, „Stawka większa niż życie”), gdzie łatwo rozpoznać, kto gra po której stronie (dobro/zło).

DR HAB. JACEK WASILEWSKI
profesor nauk społecznych, UW

Oglądanie znanych seriali pełni funkcję rytuału. Jak tradycyjne potrawy na Wigilię czy stare zdjęcia przywołują poczucie bezpieczeństwa i nostalgii. Znamy sceny, dialogi i bohaterów, więc wiemy, na co czekamy. Powrót do tych historii uruchamia wspomnienia młodości, czasu bez troski i szczęścia. To nie tylko oglądanie serialu, ale też budowanie dobrego samopoczucia i kontakt z własną przeszłością.

Rozmawiała Weronika Mikusek